

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato
2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2017 m. spalio 5 d.

SERGANČIŪJŲ ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS REABILITACIJA DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

EMI Klinikinės fiziologijos ir reabilitacijos lab. habil.dr. Julija Brožaitienė _____
Parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. EMI Klinikinės fiziologijos ir reabilitacijos laboratorija, vadovė habil.dr. J. Brožaitienė _____
Parašas

2. EMI Psichosomatinių tyrimų laboratorijos vadovas dr. N. Mickuvienė _____
Parašas

3. Elgesio medicinos instituto klinika

Kaunas, 2017 m. spalio

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Biomedicinos mokslai
Mokslų kryptis (kodas)	slauga – 10B
Dalyko pavadinimas	Sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis reabilitacija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	40 val.
Seminarai	40 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1	Habil.dr. Julija Brožaitienė	Klinikinės fiziologijos ir reabilitacijos laboratorijos vadovė, vyresnioji mokslo darbuotoja, EMI klinikos kardiologė, dr	8-460-30023 8-698-71785	Julija.Brozaitiene@ismuni.lt
2	Prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas	Klinikinės fiziologijos ir reabilitacijos laboratorijos vyriausias mokslo darbuotojas, prof.	8-460-30010	Giedrius.Varoneckas@ismuni.lt
3	Dr. Narseta Mickuvienė	Psichosomatinių tyrimų laboratorija, dr., vyresnioji mokslo darbuotoja, EMI klinikos endokrinologė	8-460-30011 8-687-38829	Narseta.Mickuviene@ismuni.lt
4.	Dr. Laima Sapežinskienė	Psichosomatinių tyrimų lab. jaun. moks. darbuotoj., EMI Klinikos socialinė darbuotoja, dr	8-460-30021	Laima.Sapezinskiene@ismuni.lt
5.	Dr. Inga Duonelienė	Klinikinės fiziologijos ir reabilitacijos laboratorija jaun. mokslo darb., EMI Klinikos kardiologė, dr	8-460-30031	Inga.Duoneliene@ismuni.lt

Dalyko programos aprašas:

- Dalyko programos poreikis.** Kardiologinių ligonių reabilitacijos ir profilaktikos programos vykdymo metu reikalinga papildomų žinių apie biopsichosocialinių funkcijų, klinikinės ir funkcinės būklės vertinimo ypatumus, rizikos stratifikavimą, fizinės, psichologinės ir socialinės reabilitacijos individualizavimą, rizikos veiksnių kontrolę, pacientų ir šeimos narių mokymo programas, medikamentinį gydymą bei ilgalaikę rizikos veiksnių kontrolę, informacijos kaupimo bei perimamumo principus. Šio dalyko programa leistų doktorantams susipažinti: su kardiologinės reabilitacijos ypatumais, pagrindiniais reabilitacijos proceso organizavimo reikalavimais bei principais, svarbiausiomis kardiologinių ligonių reabilitacijos programos komponentėmis, jų kontrole bei įgyti įgūdžių, sudarant individualias reabilitacijos programas bei vertinant gyvenimo kokybę ligonių po ūmaus miokardo infarkto, angioplastikos, miokardo revaskulizacijos operacijų, širdies transplantacijos, su širdies nepakankamumu bei esant gretutiniams susirgimams. Dėstomas dalykas leistų susipažinti su reabilitacijos efektyvumo, tarptautine funkcionavimo klasifikacijos vertinimo galimybėmis ir kardiovaskulinės reabilitacijos mokslinių tyrimų gairėmis.
- Dalyko programos tikslai:** 1) suteikti žinių apie kardiologinių ligonių po ūmaus miokardo infarkto, angioplastikos, miokardo revaskulizacijos operacijų, širdies transplantacijos, su širdies nepakankamumu bei esant gretutiniams susirgimams (cukriniui diabetui, metaboliniam sindromui) reabilitacijos ir profilaktikos programų ypatumus, pagrindines programos komponentes, funkcinės būklės vertinimo ir rizikos stratifikavimo principus; 2) suteikti žinių apie individualų reabilitacijos priemonių (fizinių, psichologinių, profilaktikos, socialinių, gydymo vaistais) individualizavimo,

komandinio gydymo principus ir reabilitacijos efektyvumo vertinimo galimybes bei kardiovaskulinės reabilitacijos mokslinių tyrimų perspektyvas. Šio dalyko programa susijusi su doktorantūros programa “Reabilitacija”.

3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai. Dalyko apimtis: paskaitos sudaro 25 proc., seminarai – 25 proc., savarankiškas darbas – 50 proc.
4. Dėstytojai (dėstytojų-mokslininkų sąrašas pateiktas priede Nr. 2), nurodyti jų kvalifikaciją (ne mažiau kaip 10 proc. dalyko programos apimtį turi dėstyti profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai, kurių mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus).
5. Metodinis dalyko programos aprūpinimas - literatūros sąrašas (pateikta 1 priede). Įvertinimas. Suminis balas: 100 proc. balo sudaro 40-50 proc. auditorinio darbo + 20-30 proc. savarankiško darbo + 20-40 proc. baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė (val.)	Dėstytojas
1	Sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis kompleksinės reabilitacijos tikslai ir uždaviniai, organizavimo principai ir reikalavimai jos vykdymui	4	prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas
2	Biopsichosocialinio modelio svarba reabilitacijoje. Tarptautinė funkcionavimo, negalumo ir sveikatos klasifikacija	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
3	Kardiologinės ir funkcinės būklės vertinimas bei rizikos stratifikavimas individualiai programai sudaryti	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
4	Kardiochirurginių ligonių reabilitacijos ypatumai	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
5	Lydimųjų ligų reikšmė reabilitacijos metu ir reabilitacijos priemonių apimtis vyresnio amžiaus ligoniams	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
6	Fizinės reabilitacijos programos ypatumai ir standartai	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
7	Fizinės reabilitacijos programos struktūra	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
8	Individualios fizinės reabilitacijos programos sudarymo pagrindai	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
9	Ligonių su širdies nepakankamumu fizinių pratimų taikymo programa	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
10	Rekreacinės ir darbinės veiklos fizinis aktyvumo energetinės sąnaudos	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
11	Sergančiųjų kardiovaskulinėmis ligomis ir cukriniu diabetu bei metaboliniu sindromu reabilitacijos ypatumai	2	dr. Narseta Mickuvienė
12	Psichologinės reabilitacijos svarba, remiantis naujausiais mokslo pasiekimais	4	dr. Narseta Mickuvienė
13	Miego sutrikimų ir ligų reikšmė	2	prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas
14	Antrinės profilaktikos tikslai, uždaviniai ir priemonės	4	dr. Inga Duoneliene
15	Ligonio ir jo šeimos narių mokymo programa	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
16	Ligonių gyvenimo kokybės vertinimas	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
17	Socialinės ir profesinės reabilitacijos aspektai. Komandinis darbas reabilitacijoje	2	dr. Laima Sapežinskienė

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė (val.)	Dėstytojas
1	Ligonių po ūmių širdies įvykių, po širdies operacijų ir intervencijų kardiologinės ir funkcinės būklės vertinimo metodai. Praktinis funkcinės būklės vertinimas individualiai programai sudaryti. Vyresnio amžiaus ligonių fizinės reabilitacijos programos ypatumai	6	habil.dr. Julija Brožaitienė
2	Individualaus reabilitacijos programos sudarymas įvairių kardiologinių ligonių grupėse: tikslų nustatymas, reabilitacijos priemonių paskyrimas pagal rizikos stratifikavimo rodmenis. Ilgalaiškės ambulatorinės reabilitacijos programos sudarymas.	8	habil.dr. Julija Brožaitienė
3	Individualaus fizinės reabilitacijos priemonių plano sudarymas: treniravimo tikslų, treniruotės intensyvumo, dažnio bei trukmės nustatymas, monitoravimas, efektyvumo vertinimas.	8	habil.dr. Julija Brožaitienė
4	Supažindinimas su ligonių fizinės reabilitacijos programos protokolais, esant skirtingai treniravimo rizikai. Fizioterapinių procedūrų taikymas	4	habil.dr. Julija Brožaitienė
5	Psichologinės būklės vertinimas, tyrimo metodai, poveikio priemonės.	4	dr. Narseta Mickuvienė
6	Polisomnografinio tyrimo duomenų svarba kardiologinių ligonių gydymui reabilitacijos metu.	2	prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas
7	Kompiuterizuotas funkcinės būklės ir reabilitacijos efektyvumo vertinimo galimybės.	4	prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas
8	Naujausių kardiovaskulinės reabilitacijos mokslinių darbų ir Europos kardiologų draugijos reabilitacijos gairių aptarimas.	2	habil.dr. Julija Brožaitienė
9	Mokomoji medžiaga CD "Sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis reabilitacija" peržiūra, aptarimas	2	habil.dr. Julija Brožaitienė

SAVARANKIŠKAS DARBAS (80 val.)

Savarankiško darbo metu doktorantas studijuojama naujausių medicininę ir mokslinę literatūrą, atlieka duomenų paiešką internete: Pubmed, Medcape, Medline, www.escardio.org/society/WG/wg1/activities.htm puslapiuose. Paruošia apžvalginius ir mokslinius referatus, straipsnius periodiniams žurnalams, dalyvauja ligonių aptarimuose su reabilitacijos komandos specialistais, ligonių ir jo šeimos narių mokymo užsiėmimuose, dalyvauja konferencijose, seminaruose, analizuoja naujausius mokslinių ir klinikinių studijų duomenis kardiologinės reabilitacijos klausimais.

1 priedas

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1	Reabilitacijos pagrindai (universiteto vadovėlis)	A.Kriščiūnas	Kaunas 2009 Vita Litera.
2	Kardiovaskulinė reabilitacija (universiteto vadovėlis).	Žemaitytė D., Brožaitienė J., Žiliukas G. ir kt.	Kaunas: KMU spaus.2001:198 p.
3	Širdies ir kraujagyslių ligomis sergančiųjų ligonių reabilitacija – naujas požiūris į stereotipus (monografija)	D. Vasiliauskas, L. Jasiukevičienė, A. andziulis, R. Šlapikas, R. Babarskienė, R. Kubilius	2011 Kaunas, p. 183
4	Reabilitacijos metodų ir priemonių efektyvumas	Lietuvos reabilitologų asociacijos konferencijų medžiaga	2004-2013m.
5	Guidelines for Cardiac Rehabilitation and	American Association of	Human Kinetics

	Secondary Prevention Programs / American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation & Pulmonary Rehabilitation. 4th ed.	Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation.	Books. Champaign, 2004, p. 280
6	Tarptautinė funkcionavimo, negalumo ir sveikatos klasifikacija.	PSO	Vilnius, 2004. P. 312
7	2012 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice (version 2012).The Fifth Joint Task Force of the European Society of Cardiology and Other Societies on Cardiovascular Disease Prevention in Clinical Practice.	Task Force Members: Joep Perk (Chairperson) (Sweden), Guy De Backer, (Belgium), Helmut Gohlke1 (Germany), Ian Graham1 (Ireland) ir kt.	European Heart Journal (2012) 33, 1635–1701
8	2010 Update: Core Competencies for Cardiac Rehabilitation/Secondary Prevention Professionals: Position Statement of the American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation	Hamm, Larry F. PhD, FAACVPR, Chair; Sanderson, Bonnie K. PhD ir kt.	Journal of Cardiopulmonary Rehabilitation & Prevention: January/February 2011 - Volume 31 - Issue 1 - p 2–10
9	2013 ESH/ESC Guidelines for the management of arterial hypertension. The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Hypertension (ESH) and of the European Society of Cardiology (ESC)	Europos kardiologų draugijos gairės	European Heart Journal 2013 doi:10.1093/eurheartj/eh151
10	Exercise standards for testing and training: a scientific statement from the American Heart Association.	Fletcher GF, Ades PA, Kligfield P, Arena R, Balady GJ, Bittner VA et al.	Circulation. 2013;128(8):873-934.
11	2011 ACCF/AHA/SCAI Guideline for Percutaneous Coronary Intervention : A Report of the American College of Cardiology Foundation/American Heart Association Task Force on Practice Guidelines and the Society for Cardiovascular Angiography and Interventions	Writing Committee Members, Glenn N. Levine, Eric R. Bates, James C. Blankenship, Steven R. Bailey, John A et. al	Circulation 2011, 124:e574-e651
12	2011 ACCF/AHA Guideline for Coronary Artery Bypass Graft Surgery: Executive Summary : A Report of the American College of Cardiology Foundation/American Heart Association Task Force on Practice Guidelines	A Report of the American College of Cardiology Foundation/American Heart Association Task Force on Practice Guidelines	Circulation 2011, 124:2610-2642
13	2010 Secondary prevention through cardiac rehabilitation: from knowledge to implementation. A position paper from the Cardiac Rehabilitation Section of the European Association of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation	Massimo Francesco Piepoli, Ugo Corra, Werner Benzer, Birna Bjarnason-Wehrens, Paul Dendale, Dan Gaita, Hannah McGee et al.	European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation 2010, 17:1-17
14	2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice.	The Sixth Joint Task Force of the European Society of Cardiology and Other Societies on Cardiovascular Disease Prevention in Clinical Practice	European Heart Journal (2016) 37, 2315–2381
15	Effect of a Lifestyle Therapy Program Using Cardiac Rehabilitation Resources on	Juan P. Rodriguez-Escudero, MD; Virend K. Somers, MD	J.Cardiopulm Rehabil.and

	Metabolic Syndrome Components	and al.	Prevention 2013: 33-360-370
16	2014 ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization	The Task Force on Myocardial Revascularization of the European Society of Cardiology and the European Association for Cardio-Thoracic Surgery	European Heart Journal (2014) 35, 2541–2619
17	<u>2014 Secondary prevention in the clinical management of patients with cardiovascular diseases. Core components, standards and outcome measures for referral and delivery</u>	Piepoli M, Corra U et al.	. European Journal of Preventive Cardiology 2014, Vol. 21(6) 664–681
18	http://www.escardio.org/society/WG/wg1/activities.htm http://www.ejcpr.com European Society of Cardiology http://www.escardio.org/guidelines	Guidelines of ECS Europos kardiologų draugijos gairės	2015-2017

2 priedas

Numatomų dėstytojų sąrašas:

1. Dalyko programoje dėstantys profesoriai arba vyriausieji mokslo darbuotojai:
  1. Prof. habil.dr. Giedrius Varoneckas
2. Kiti dalyko programos dėstytojai:
  1. Habil.dr. Julija Brožaitienė
  2. Dr. Narseta Mickuvienė
  3. Dr. Inga Duonelienė
  4. Dr. Laima Sapežinskienė